עונג שבת

גוט שבת אלע אידן. דער פאלגענדער מעשה איז געשען פיר און פופציג יאר צוריק אין ירושלים, עיר הקודש. עס איז געווען א יונגערמאן וואס האט געהייסן "חיימקע." איין טאג האט חיימקע געטראפן זיין חבר א יונגערמאן וואס האט געהייסן יענקל. יענקל איז געזיצן אויף דעם באנק פון א באס סטאפּ און ער האט אויסגעקוקט זייער נישט בשמחה.

"שלום עליכם, יענקל! וואס איז געשען מיט דיר? דו זעסט אויס אזוי ווי דו טראגסט די וועלט'ס דאגות אויף דיינע פלייצעס!" דער יונגערמאן יענקל האט ארויפגעקוקט טרויעריקערהייט און געזאגט צו זיין חבר, "מיין דאגות זענען גענוג, רב חיימקע. ווער דארף די וועלט'ס דאגות?"

מיט א גרויסע קרעכץ האט יענקל זיך גענומען דערציילן פאר חיימקע וואס פאר א שווערע מצב איז אין זיין הויז, ל"ע. די פארב (פיינט) קומט אראפ פון די ווענט, און עס זענען דא לעכער אין די ווענט. די טירן פארמאכן זיך נישט און די פענסטערס עפענען זיך נישט. אלע קינדער שלאפן אין איין צימער. און עס איז הייס, און עס קומט נישט אריין פרישע לופט אין די דירה. אפילו די וואסער ארבעט נישט גוט. דאס בעבי וויינט א גאנצע נאכט און עס איז נישט דא קיין שטיקל ברויט אין שטוב! איך בין געגאנגען צו דעם "משׂרד" וואס האט אחריות אויף טיילן די ביליגע דירות (אזוי ווי סעקשאן עייט) די ארבעטערס אין יענע אמט (אפיס) וואס טיילן די דירות האבן געזאגט אז איך בין דער נעקסטע אויפן ליסט צו באקומען א נייע דירה."

"זייער גוט... דו ביסט דער נעקסטער אויף די רשימה," האט חיימקע געזאגט, פרובירנדיג צו זיין פאזעטיוו מיט זיין צובראכענעם חבר. "אבער ווען איך בין געגאנגען צו זייער אפיס היינט אינדערפרי," האט יענקל געזאגט ווייטער, "האבן זיי מיר געזאגט אז איך דארףווארטן נאך זעקס חדשים! און אפילו בעפאר דעם וועלן זיי איינעם אראפשיקן צו מיין הויז אויף א 'ביקורת' צו זעהן אויב איך דארף באמת א נייע דירה אדער נישט." יענקל'ס שטימע איז צוביסלעך שטיל געווארן ווען ער האט געטראכט וועגן זיין ענגע מצב.

פלוצלונג האט חיימקע געהאט אן איינפאל. "הער צו יענקל! איך האב אן עצה. איך וועל דיר נעמען צו מיין רבי'ן. דו וועסט אים זאגן דיינע פראבלעמען און מיט דעם אייבערשטענ'ס הילף און דעם רבי'ן'ס עצות און ברכות וועסטו אי"ה זוכה זיין צו א ישועה!"

עס האט גענומען צייט, אבער סוף כל סוף האט יענקל מסכים געווען צו גיין זעהן דעם רבי. "דו קענסט גארנישט פארלירן מיט גיין," האט חיימקע געזאגט. "מיין רבי איז זייער הייליג און ער האט פיל מענטשן שוין געהאלפן מיט זיינע ברכות." האט חיימקע אויסגעפירט.

באלד זענען די צוויי חברים געווען אויפן באס קיין צפת, צו זעהן חיימקע'ס רבי. ארום פיר שעה שפעטער האט יענקל געפירט חיימקע צו אן אלטע חצר אין צפת. זיי זענען געגאנגען לעבן אסאך חסידים וואס זענען צוזאמענגעקומען אין דעם רבי'ן'ס הויף און דאן זענען זיי ארויפגעגאנגען צום רבי'ן'ס שטוב, אויף ענגע שטיגן געמאכט פון שטיינער.

זיי האבן געדארפט אדורכגיין אסאך צימערן כדי אנצוקומען צום רבי'ן. חיימקע האט אים געפירט ווייל ער געקענט דעם פלאץ, און יענקל איז נאכגעגאנגען מיט גרויס ערשטוינונג ווייל ער האט קיינמאל געזען אזא פלאץ. אט אט זענען זיי אנגעקומען צו א שווערע טיר. א גרויסער שטארקער מענטש, א גבאי איז דארט געשטאנען. "שלום עליכם, ברוך," האט חיימקע געזאגט. "עליכם שלום חיימקע," האט ברוך געענפערט. "אה! דער רבי וועט זיך זייער פרייען דיר צו זעהן." האט דער גבאי געזאגט צו חיימקע.

דער רבי'ס פנים האט זיך טאקע אויפגעלאכטן ווען ער האט באמערקט חיימקע מיט זיין גאסט. נאכדעם וואס זיי האבן זיך אראפגעזעצט האט חיימקע דערציילט פארן רבין פארוואס זיי זענען געקומען. דער רבי האט געפרעגט יענקל אפאר פראגעס, למשל די נעמען און די עלטער פון זיינע קינדער, וואס פאר אן ארבעט טוט ער, ווי לאנג די באס רייזע האט גענומען–אבער גארנישט האט ער געפרעגט וועגן יענקל'ס דירה. דערנאך האט דער רבי געשמייכעלט. "זארג זיך נישט, דו וועסט האבן ברכה און הצלחה." יענקל איז נישט געווען אזוי צופרידן. ער האט געוואלט אז דער רבי זאל זאגן "דו וועסט שוין האבן א נייע דירה," אבער דאס איז נישט געשען. ווען זיי האבן זיך אויפגעשטאנען ארויסצוגיין, האט דער רבי אויפגעהויבן א פרישע, רויטע, שיינע אפעל פון א פרוכט טעלער וואס איז דארט געווען אויפן טיש, און דער רבי האט געזאגט צו יענקל, "נעם דעם אפעל פאר דיין משפחה'ס פרישטיק מארגן."

יענקל האט גענומען דעם אפעל, באדאנקט דעם רבי'ן און געטראכט צו זיך "ווער דארף אן אפעל? איך דארף א נייע דירה," אבער יענקל האט זיכער נישט געזאגט דאס וואס ער האט געטראכט.

"מוראדיג!" האט חיימקע געזאגט ווען זיי זענען צוריקגעגאנגען דורך די אלע שטיבער, צוריקגייענדיק פונעם רבי'ן'ס הויז. "נישט נאר האסטו באקומען א ברכה, נאר דו האסט אויך באקומט אן אפעל, דאס איז נישט קיין קלייניגקייט!"

עס איז געווען שפעט ביינאכט ווען יענקל איז צוריק אהיימגעקומען צו זיין דירה אין ירושלים. אויף די קליינע טיש אין די קאך האט יענקל געטראפן א טעלער מיט די איבריגע נאכטמאל. זיין געטרייע רביצן האט אוועקגעלייגט זיין פארציע ביז ער וועט אהיימקומען. דאס עסן איז געווען איין הארטע שטיקל ברויט און איין סארדין (קליינע פיש). ער האט געקוקט אויפן אפעל און געשאקלט זיין קאפּ. ניין, ער קען עס נישט עסן יעצט, ווייל דער רבי האט געזאגט אז עס איז פאר פרישטיק און די גאנצע משפחה האבן געדארפט טועם זיין פון עס.

די נעקסטע טאג צופרי, האט יענקל געוויזן די שיינע אפעל פאר זיין רביצן. "קוק, דאס האט אונז דער רבי געשיקט פאר פרישטיק." יענקל האט שנעל אויפגעוועקט די קינדער דערציילענדיג וועגן דעם אפעל. ווען אלע קינדער זענען געווען ארום דעם טיש אין קאך, האט יענקל הויך געזאגט: "יעצט גיי איך אויפשניידן דעם אפעל פאר אונזער משפחה. און איך וויל הערן א הויכע און קלארע ברכה פון יעדען איינעם." יענקל האט אויסגעטיילט שטיקלעך, און יעדער האט שיין געמאכט א ברכה אויף די מורא'דיגען "מן" וואס איז געפאלן צופרי.

פלוצלונג האט די טיר זיך געעפענט. ווער קען עס זיין??!? יעדער איינער איז איבערראשט געווארן צו זעהן א פרעמדען מענטש שטיין דארט ביים טיר. יענקל האט אים דערקענט. ער איז געווען אן ארבעטער פון יענעם שטאטישע דירה אפיס.

"אנטשולדיגט מיר ביטע!" האט דער מענטש געזאגט. "איך האב קיינמאל נישט געגלייבט אז איר דארפט א נייע דירה אזוי שטארק! איך בין דא געקומען שטילערהייט צו קוקן אויפן מצב, און איך האב געהערט פון אונטער די טיר ווי דו האסט צוטיילט איין אפעל פאר די גאנצע משפחה! איך פיל זייער שלעכט וועגן אלע מאל וואס דו ביסט געקומען צום אפיס צו בעטן א נייע דירה. מארגן וועט דיין משפחה זיין אין א נייע דירה, מיט נייע מעבל,באקוועמע בעטן, און א טיש פארן קאך וואס איז נישט צובראכן וכו'. זיי מיר ביטע מוחל!"

יעצט האט יענקל ענדליך פארשטאנען פארוואס חיימקע האט אים גענומען צו זיין רבי'ן, און פארוואס דער רבי האט אים געגעבן די "געבענטשטע אפעל!" און מט דעם האט יענקל מער געגלייבט אין דעם כח פון צדיקים.

פון דעם מעשה זעט מען דעם גדלות פון צדיקים, וואס זיי זענען זיך משתתף אין די צרות פון אידן, רח"ל. און נאך מער, די צדיקים זענען סניגורים פאר אידן אין שווערע מצבים, ל"ע. מען זעט אפשר דעם ענין אין די וואכעדיגע סדרה. נאך די מעשה פון קרח, האבן די בני ישראל געטענה'עט קעגן משה און אהרן אז זיי האבן געהרגעט אידן. דאן האט זיך אנגעהויבן א מגיפה און טויזענטע אידן זענען געשטארבן. אפילו די אידן וואס האבן געטענה'עט קעגן משה און אהרן, זענען נישט געווען גערעכט, האט משה רחמנות געהאט אויף זיי און ער האט געהייסן אהרן "קח את המחתה וגו'..." ד"ה מען זאל שנעל ברענגען קטרת כדי צו מכפר זיין אויף די אידן. ד"ה אז דער צדיק משה רבינו ע"ה האט געהאלפן אידן וואס האבן געליטן פון צער.

דורך זיין דבוק צו א צדיק קענען מיר האבן א טייל אין דעם הייליגן צדיק'ס ברכות און דורך דעם וועלן מיר אלע זוכה זיין אי"ה צו אלע רפואות און ישועות. **גוט שבת אלע אידן.**

מזל טוב למוה"ר יצחק לאפאשינסקי הי"ו לרגל שמחת נישואי בנו בשעטומ"צ

מזל טוב למוה"ר זלמן גאלד שליט"א לרגל שמחת לידת נכדתו לבנו מוה"ר אלעזר הי"ו

נתרם לרפו"ש של מרדכי מנחם מענדל בן ציפורה יוטא, שאשא מלכה בת גאלדא, משה דוד בן מרים, רחל בת פייגא, דוד צבי מנחם בן חיה שרה בתשח"י

לע"נ אברהם בן ליפא ע"ה • לנדב גליון זה לרגל שמחה או אירוע אחר, נא להתקשר למתתי' וואלפבערג 3234–362 (845)

כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו (שבת קיח:) - נא לעיין דף זה לאחר התפילה